نام و نام خانوادگی: نام درس: فارسی پایه: هشتم	اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ساری دبیرستان شهید بهشتی	نوبت: اول (دی ماه) تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۴ مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	سازمان آموزش و پرورش استعدادهای درخشان مهر آموزشگاه

ردیف	شرح سؤال	بارم
	معنی واژه (۱ نمره)	
۱	**معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.** آ) خارکش پیری با دلق درشت ب) به قدر فهم مستمعان می‌گویم. پ) ای نوازنده دل‌های نژند	۰/۷۵
۲	**در گروه واژگان زیر چند واژه نادرست معنا شده است؟** «اصول: ریشه ها / آلایش: پیراستن / فرازنده: نورانی / بن جان: صمیم دل / بوریا: حصیری که از نی می بافند» آ) یک ○ ب) دو ○ پ) سه ○ ت) چهار ○	۰/۲۵
	معنی نظم و نثر (۲/۵ نمره)	
۳	**معنی عبارت های زیر را به فارسی روان بنویسید.** آ) گفتا: تو خود حجابی ورنه رُخم عیان است. ب) سرزمینی که ما بدان می‌نازیم و سر از همگنان برمی افرازیم. پ) تو دعوی دانایی می‌کردی اکنون که به نادانی خود معترف شدی تو را بیاموزم. ت) بصر منتهای جمالش نیافت.	۲/۵
	درک مطلب (۲/۵ نمره)	
۴	**کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر تناسب بیشتری دارد؟** «ما ابتدای خویش فراموش نکرده ایم که ما این بودیم. هر روز زندگی گذشتهٔ خود را به یاد می آورم تا خود به غلط نیفتم» آ) گمان مبر که ز خاطر کنم فراموشت / ز پیش می روی اما نمی روی از یاد ○ ب) چنان ز یاد زمان گذشته خرسندم / که تیره بختی خود را نمی کنم باور ○ پ) خواهی چو صلاح حال و مستقبل را / ایام گذشته را فراموش نکن ○ ت) هر روز دلم تو شکری نوش کند / گر ذوق گذشته ها فراموش کند ○	۰/۲۵
۵	کدام گزینه با بیت «نور خورشید در جهان فاش است / آفت از ضعف چشم خفاش است» ارتباط معنایی بیشتری دارد؟ آ) مهر روشن بر سیاهی چیره شد / چشم خفاش از فروغش خیره شد ○ ب) شوق سحر نمی‌دمد اندر فلوت خویش / خفاش شب نمی‌خورد از جای خود تکان ○ پ) چشم خفاش اگر پرتو خورشید ندید / جرم بر دیدهٔ خفاش نه بر خورشید است ○ ت) با عادت تنهایی عجب خو کرده‌اند / خفاش دلانی که به شب خو کرده‌اند. ○	۰/۲۵
۶	در بیت زیر به کدام یک از اسامی خداوند اشاره شده است؟ «کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر / این همه صورت برد بر صفحهٔ هستی به کار»	۰/۲۵

www.kanoon.ir

ردیف	شرح سؤال	بارم
۷	در داستان «جوانه و سنگ» سنگ نماد چیست؟	۰/۲۵
۸	بیت « می‌باش به عمر خود سحرخیز / وز خواب سحرگهان بپرهیز»: یادآور کدام ضرب المثل است؟	۰/۵
۹	مفهوم کلی عبارت زیر را بنویسید. «تویی که در این روزگار چشم و چراغ ایرانی و بهار آفرین باغ ایران»	۰/۵
۱۰	با توجه به متن زیر به سؤال زیر پاسخ دهید. «جنید گفت اول بسم الله می‌گویم و از پیش خود می‌خورم. بهلول در پاسخ گفت: اصل در خوردن آن است که لقمهٔ حلال باید. بدان که لقمهٔ حرام را صد گونه از این آداب به جا بیاوری فایده ندارد و سبب تاریکی دل می‌شود.» - از نظر بهلول چه چیزی باعث گمراهی می شود؟	۰/۵

دانش زبانی (۱/۵)

۱۱	عبارت زیر از چند جمله تشکیل شده است؟ «هان و هان! خویشتن خوار مدار که تو در جهان گرامی‌ترینی؛ پس دل از هرگونه گمان دربارهٔ خویش پاک ساز و برهان و بدین سخن باور آر که شیر شیران هستی، بخوان و بجوی و بپوی و ایران و خود را بشناس» آ) ده جمله ○ ب) یازده جمله ○ پ) دوازده جمله ○ ت) سیزده جمله ○	۰/۲۵
۱۲	واژه های کدام گزینه در هنگام ترکیب همگی نیاز به «واج میانجی» دارند؟ آ) ستوار، گذشته، پرفروغ ○ ب) بیگانه، آزاداندیش، خامه ○ پ) نستوه، فرزانه، شیرازه ○ ت) فرهیخته، آراسته، دانا ○	۰/۲۵
۱۳	در عبارت زیر نوع وابسته ها را مشخص کنید. «ویژگی های یک مسافر دائمی»	۰/۵
۱۴	نوع «را» را در عبارت های زیر مشخص کنید. آ) به دانش فزای و به یزدان گرای / که او باد جان تو را رهنمای ب) نادان را به از خموشی نیست.	۰/۵

دانش ادبی (۱/۵)

۱۵	اگر بیت «ره ما گر کج است و ناهموار / تو خود این گونه ره چگونه می پویی» اولین بیت شعری باشد از نظر قرار گرفتن قافیه در کدام قالب شعری قرار می گیرد؟ آ) رباعی ○ ب) قطعه ○ پ) قصیده ○ ت) مثنوی ○	۰/۲۵
۱۶	در کدام گزینه آرایهٔ تشخیص دیده می‌شود؟ آ) دلایلی روشن به تو خواهند گفت که آفریدگار مورچهٔ کوچک همان آفریدگار درخت بزرگ خرماست. ○ ب) مرد گفت خداوندش را بگوی که گرگ ببرد. ○ پ) بر فراز گردن طاووس به جای یال کاکلی سبز رنگ روییده است. ○ ت) آن خدا بی رحم بود و خشمگین / خانه اش در آسمان دور از زمین ○	۰/۲۵

www.karnoon.ir

۱۷	در بیت های زیر نوع جناس را مشخص کنید. آ) زین گفته سعادت تو جویم / پس یاد بگیر هر چه گویم ب) چشم دل باز کن که جان بینی / آنچه نادیدنی است آن بینی	۰/۵
۱۸	در بیت زیر «مشبه» و «وجه شبه» را بیابید. «روز و شب خوابم نمی آید به چشم غم پرست / بس که در بیماری هجر تو گریانم چو شمع»	۰/۵
	تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۱۹	در کدام گزینه نام اثر دیگری از شاعران و نویسندگان این آثار به ترتیب آمده است؟ «به قول پرستو- تفسیر صافی- هفت اورنگ- مثنوی معنوی» آ) آینه‌های ناگهان- شرح صحیفهٔ سجادیه- بهارستان- مجالس سبعه ○ ب) دری به خانهٔ خورشید- شوق مهدی- نفحات‌الانس- فیه‌ما فیه ○ پ) مثل چشمه مثل رود- کتاب وافی- پریشان- دیوان شمس ○ ت) تنفس صبح- منشآت- تحفة‌الاحرار- مکتوبات ○	۰/۲۵
۲۰	کدام گزینه نادرست است؟ آ) اسرارالتوحید شرح حال عارف بزرگ ابوسعید ابوالخیر است. ○ ب) محمد حبله‌رودی از نویسندگان قرن نهم هجری قمری است و اثر معروفش جامع‌التمثیل نام دارد. ○ پ) کتاب گلستان در هشت باب در سال ۶۵۶ هجری قمری نگاشته شده است. ○ ت) موضوع رسالهٔ قشیریه معرفی عارفان و شرح اصطلاحات رایج میان آنهاست. ○	۰/۲۵
۲۱	شرح زیر معرف چه کسی است؟ «شاعری است که به دو زبان فارسی و کردی شعر سروده است. او را نخستین زن تاریخ‌نویس کرد در ایران برشمرده‌اند»	۰/۲۵
۲۲	نویسندهٔ کتاب «سرگذشت شهید مهدی باکری» کیست؟	۰/۲۵
	جمع نمرات	۲۰

www.kanoon.ir

ادبیات هشتم تیزهوشان

۱- سبتر و زحمت ب) شنوندگان پ) تکیین (هنده

۲) پ

۳) آ) گفت تو جواب بده اگر نه من آشکار هستم

ب) سرزمینی که ما به آن افتخار می کنیم و سرمان را بالا نگه می داریم

ج: تو ادعای دانایی و دانش میکنی اکنون که با جهل خود اقراری کنی من به تو آموزش می دهم

د: دیده انتهای زیبایی آن را نیافت

۴) پ ۵) ج

۶) آفرینش گری ۷) نمادان ان فداکار

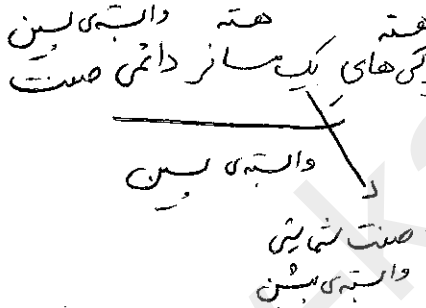
۸) سرخیزباش تا کار روا باشی ۹) با ارزش هستی و امید مردم ایران به توست

۱۰) حلال بودن روزی و رزق

۱۱) پ

۱۲) ج

۱۳)

۱۴- را درست آ حرف اضافه

ب- یک اضافه

۱۵- قطعه

۱۶- پ

۱۷- جویم - گویم حباس نامهان اختلاف

جاری - آن - حباس نامهان اواشی

۱۸- بین مشبه گزاره بوده وجه شبه

۱۹) پ ۲۰- ب

۲۱- مستوره کردستان ۲۲- حبیب یوسف زاره

www.kanoon.ir

نام و نام خانوادگی: نام درس: فارسی پایه: هشتم	اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ساری دبیرستان شهید بهشتی	نوبت: اول (دی ماه) تاریخ امتحان: ۱۴۰۳/۱۰/۰۴ مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	سازمان آموزش و پرورش استعدادهای درخشان مهر آموزشگاه

ردیف	شرح سؤال	بارم
	معنی واژه (۱ نمره)	
۱	**معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.** آ) خارکش پیری با دلق درشت ب) به قدر فهم مستمعان می‌گویم. پ) ای نوازنده دل‌های نژند	۰/۷۵
۲	**در گروه واژگان زیر چند واژه نادرست معنا شده است؟** «اصول: ریشه ها / آلایش: پیراستن / فرازنده: نورانی / بن جان: صمیم دل / بوریا: حصیری که از نی می بافند» آ) یک ○ ب) دو ○ پ) سه ○ ت) چهار ○	۰/۲۵
	معنی نظم و نثر (۲/۵ نمره)	
۳	**معنی عبارت های زیر را به فارسی روان بنویسید.** آ) گفتا: تو خود حجابی ورنه رُخم عیان است. ب) سرزمینی که ما بدان می‌نازیم و سر از همگنان برمی افرازیم. پ) تو دعوی دانایی می‌کردی اکنون که به نادانی خود معترف شدی تو را بیاموزم. ت) بصر منتهای جمالش نیافت.	۲/۵
	درک مطلب (۲/۵ نمره)	
۴	**کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر تناسب بیشتری دارد؟** «ما ابتدای خویش فراموش نکرده ایم که ما این بودیم. هر روز زندگی گذشتهٔ خود را به یاد می آورم تا خود به غلط نیفتم» آ) گمان مبر که ز خاطر کنم فراموشت / ز پیش می روی اما نمی روی از یاد ○ ب) چنان ز یاد زمان گذشته خرسندم / که تیره بختی خود را نمی کنم باور ○ پ) خواهی چو صلاح حال و مستقبل را / ایام گذشته را فراموش نکن ○ ت) هر روز دلم تو شکری نوش کند / گر ذوق گذشته ها فراموش کند ○	۰/۲۵
۵	کدام گزینه با بیت «نور خورشید در جهان فاش است / آفت از ضعف چشم خفاش است» ارتباط معنایی بیشتری دارد؟ آ) مهر روشن بر سیاهی چیره شد / چشم خفاش از فروغش خیره شد ○ ب) شوق سحر نمی‌دمد اندر فلوت خویش / خفاش شب نمی‌خورد از جای خود تکان ○ پ) چشم خفاش اگر پرتو خورشید ندید / جرم بر دیدهٔ خفاش نه بر خورشید است ○ ت) با عادت تنهایی عجب خو کرده‌اند / خفاش دلانی که به شب خو کرده‌اند. ○	۰/۲۵
۶	در بیت زیر به کدام یک از اسامی خداوند اشاره شده است؟ «کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر / این همه صورت برد بر صفحهٔ هستی به کار»	۰/۲۵

www.kanoon.ir

ردیف	شرح سؤال	بارم
۷	در داستان «جوانه و سنگ» سنگ نماد چیست؟	۰/۲۵
۸	بیت « می‌باش به عمر خود سحرخیز / وز خواب سحرگهان بپرهیز»: یادآور کدام ضرب المثل است؟	۰/۵
۹	مفهوم کلی عبارت زیر را بنویسید. «تویی که در این روزگار چشم و چراغ ایرانی و بهار آفرین باغ ایران»	۰/۵
۱۰	با توجه به متن زیر به سؤال زیر پاسخ دهید. «جنید گفت اول بسم الله می‌گویم و از پیش خود می‌خورم. بهلول در پاسخ گفت: اصل در خوردن آن است که لقمهٔ حلال باید. بدان که لقمهٔ حرام را صد گونه از این آداب به جا بیاوری فایده ندارد و سبب تاریکی دل می‌شود.» - از نظر بهلول چه چیزی باعث گمراهی می شود؟	۰/۵

دانش زبانی (۱/۵)

۱۱	عبارت زیر از چند جمله تشکیل شده است؟ «هان و هان! خویشتن خوار مدار که تو در جهان گرامی‌ترینی؛ پس دل از هرگونه گمان دربارهٔ خویش پاک ساز و برهان و بدین سخن باور آر که شیر شیران هستی، بخوان و بجوی و بپوی و ایران و خود را بشناس» آ) ده جمله ○ ب) یازده جمله ○ پ) دوازده جمله ○ ت) سیزده جمله ○	۰/۲۵
۱۲	واژه های کدام گزینه در هنگام ترکیب همگی نیاز به «واج میانجی» دارند؟ آ) ستوار، گذشته، پرفروغ ○ ب) بیگانه، آزاداندیش، خامه ○ پ) نستوه، فرزانه، شیرازه ○ ت) فرهیخته، آراسته، دانا ○	۰/۲۵
۱۳	در عبارت زیر نوع وابسته ها را مشخص کنید. «ویژگی های یک مسافر دائمی»	۰/۵
۱۴	نوع «را» را در عبارت های زیر مشخص کنید. آ) به دانش فزای و به یزدان گرای / که او باد جان تو را رهنمای ب) نادان را به از خموشی نیست.	۰/۵

دانش ادبی (۱/۵)

۱۵	اگر بیت «ره ما گر کج است و ناهموار / تو خود این گونه ره چگونه می پویی» اولین بیت شعری باشد از نظر قرار گرفتن قافیه در کدام قالب شعری قرار می گیرد؟ آ) رباعی ○ ب) قطعه ○ پ) قصیده ○ ت) مثنوی ○	۰/۲۵
۱۶	در کدام گزینه آرایهٔ تشخیص دیده می‌شود؟ آ) دلایلی روشن به تو خواهند گفت که آفریدگار مورچهٔ کوچک همان آفریدگار درخت بزرگ خرماست. ○ ب) مرد گفت خداوندش را بگوی که گرگ ببرد. ○ پ) بر فراز گردن طاووس به جای یال کاکلی سبز رنگ روییده است. ○ ت) آن خدا بی رحم بود و خشمگین / خانه اش در آسمان دور از زمین ○	۰/۲۵

www.karnoon.ir

۱۷	در بیت های زیر نوع جناس را مشخص کنید. آ) زین گفته سعادت تو جویم / پس یاد بگیر هر چه گویم ب) چشم دل باز کن که جان بینی / آنچه نادیدنی است آن بینی	۰/۵
۱۸	در بیت زیر «مشبه» و «وجه شبه» را بیابید. «روز و شب خوابم نمی آید به چشم غم پرست / بس که در بیماری هجر تو گریانم چو شمع»	۰/۵
	تاریخ ادبیات (۱ نمره)	
۱۹	در کدام گزینه نام اثر دیگری از شاعران و نویسندگان این آثار به ترتیب آمده است؟ «به قول پرستو- تفسیر صافی- هفت اورنگ- مثنوی معنوی» آ) آینه‌های ناگهان- شرح صحیفهٔ سجادیه- بهارستان- مجالس سبعه ○ ب) دری به خانهٔ خورشید- شوق مهدی- نفحات‌الانس- فیه‌ما فیه ○ پ) مثل چشمه مثل رود- کتاب وافی- پریشان- دیوان شمس ○ ت) تنفس صبح- منشآت- تحفة‌الاحرار- مکتوبات ○	۰/۲۵
۲۰	کدام گزینه نادرست است؟ آ) اسرارالتوحید شرح حال عارف بزرگ ابوسعید ابوالخیر است. ○ ب) محمد حبله‌رودی از نویسندگان قرن نهم هجری قمری است و اثر معروفش جامع‌التمثیل نام دارد. ○ پ) کتاب گلستان در هشت باب در سال ۶۵۶ هجری قمری نگاشته شده است. ○ ت) موضوع رسالهٔ قشیریه معرفی عارفان و شرح اصطلاحات رایج میان آنهاست. ○	۰/۲۵
۲۱	شرح زیر معرف چه کسی است؟ «شاعری است که به دو زبان فارسی و کردی شعر سروده است. او را نخستین زن تاریخ‌نویس کرد در ایران برشمرده‌اند»	۰/۲۵
۲۲	نویسندهٔ کتاب «سرگذشت شهید مهدی باکری» کیست؟	۰/۲۵
	جمع نمرات	۲۰

www.kanoon.ir

ادبیات هشتم تیزهوشان

۱- سبتر و زحمت ب) شنوندگان پ) تکیین (هنده

۲) پ

۳) آ) گفت تو جواب آب کن وگرنه من آشکار هستم

ب) سرزمینی که ما به آن افتخار می کنیم و سرمان را بالا نگه می داریم

ج: تو ادعای دانایی و دانش بیکرانی کنون که با جهل خود اقراری کنی من به تو آموزش می دهم

د: دیده انتهای زیبایی آن را نیافت

۴) پ

۵) ج

۶) آفرینش گری

۷) نمادان ان فداکار

۸) سرخیزباش تا کار روا باشی

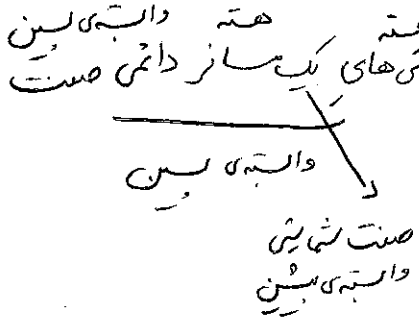
۹) با ارزش هستی و امید مردم ایران به تو است

۱۰) حلال بودن روزی و رزق

۱۱) پ

۱۲) ج

۱۳)

۱۴- را درست آ فرناضانه

ب نک اضانه

۱۵- قطعه

۱۶- پ

۱۷- جویم - گویم حباس نامهان اختلاف

جاری - آن - حباس نامهان اوانی

۱۸- پس شبه گزاره بودن وجه شبه

۱۹) پ

۲۰- ب

۲۱- مستوره کردستانی

۲۲- حبیب یوسف زاده